

В

олинське Полісся – це північна частина історичної землі Волині. Назва краю походить від літописних волинян, яких наприкінці X ст. підкорили київські князі. З середини XII ст. територія Волинського Полісся частково належала Володимиро-Волинському, частково Турово-Пінському князівству, які в XIV ст. перейшли до литовських володарів. Після того, як усталися кордони між Польським королівством та Великим князівством Литовським, західна частина краю дісталася Руському воєводству, а східна – Волинському. Внаслідок другого розділу Речі Посполитої (1793 р.) усе Волинське Полісся опинилося у складі російської Волинської губернії. У 1921 р. регіон знов був поділений – між Польщею та радянською Україною, а у 1939 р. знов об'єднаний – цього разу в межах СРСР.

Волинське Полісся за сучасним адміністративним поділом охоплює Камінь-Каширський, Ковельський, Любешівський, Маневицький, Ратнівський, Старовижівський, Турійський, Шацький, північ Ківерцівського, Любомльського, Рожищенського районів Волинської області та Володимирецький, Дубровицький, Зарічненський, Костопільський, Сарненський, захід Березнівського районів Рівненської області. На півночі Волинське Полісся межує з Білоруссю, на заході з Польщею, на сході з Житомирським Поліссям, на півдні з Волинню.

За цілим рядом ознак культура волинських поліщуків виявляє спільність з традиційною культурою пінчуків Білорусі. Але самовизначеність населення

Жіноче
святкове вбрання:
хустка, сорочка
з тканим декором,
спідниця, фартух,
пояс, чобітки.
ВКМ

цього району як українського дозволяє нам говорити саме про український одяг.

Характерною особливістю жіночих сорочок Волинського Полісся була їхня довжина — до колін. Це пов'язано з тим, що, на відміну від інших регіонів, тут не носили незшитого поясного вбрання типу запасок, обгорток чи плахт, і отже сорочка ніколи не виглядала з-під нього. Поясним вбранням були спідниці.

Жіночі сорочки шили з домотканого полотна, додільними або до підтички з уставковими (поликовими) рукавами. Коміри сорочок були як виложисті, так і зі стійкою. Особливістю було декорування їх переважно тканим орнаментом червоного кольору з домінуванням геометричних мотивів. Орнаментували уставки, рукави, пазухи, манжети та комір. Ткані рукави сорочок декорувались як у поперечні смуги, так і в повздовжні (які заповнювали лише центральну частину рукава). Сорочки з тканими поперечними смугами рукавів мали геометричний узор переважно на уставці, тоді як все поле рукава ритмічно заповнювали широкими і вузькими червоними смугами. Якщо смуги на рукаві були вертикальними, то геометричний узор розташовували по центру. Уставки завжди ткались поперечними горизонтальними смугами. Ткані заготовки для рукавів називали **барабанами**. Аще для сорочок Волинського Полісся було характерним оздоблення пазухи горизонтальними тканими смугами. Дві частини ткани пазухи у місці закінчення переднього розрізу фіксували невеличким тканим клаптиком. Манжети сорочок були двох типів: прямі та у вигляді воланів (**банкетів**).

Жіноче
вбрання:
ткана хустка,
сорочка,
спідниця,
фартух, пояс
(вид ззаду).
ВКМ

Жіноче вбрання:
хустка, сорочка,
спідниця, фартух,
пояс, намисто.
ЗХМ

ЗМІСТ

Вступ.....	2
Скорочення назв музеїв	4
Полісся	5
Волинське Полісся.....	6
Житомирське Полісся.....	16
Київське Полісся.....	26
Чернігівське Полісся.....	36
Новгород-Сіверське Полісся	48
Карпати	57
Бойківщина	58
Гуцульщина	68
Покуття.....	80
Лемківщина	88
Буковина	98
Закарпаття	114
Словник термінів	126
Література	135
Summary	137
Polissia	140
Carpathians	148
List of terms	157
Карта	158